

Maria Antònia Claveria

OTORRINO I EXCAP DE LA SECCIÓ D'AUDIOLOGIA I D'IMPLANTS COCLEARS DE L'HOSPITAL SANT JOAN DE DÉU

“«El vostre fill és sord, però hi ha tractament»: quin privilegi poder-ho dir a una família!”

Toni Vall _ S'ha jubilat Maria Antònia Claveria, otorrino i ara ja cap de la secció d'audiologia i d'implants coclears de l'Hospital Sant Joan de Déu, on ha treballat gairebé 42 anys, tota la seva vida laboral, i on és tota una institució. Parlem amb ella sobre sordesa i implants coclears, una tecnologia –amb cirurgia inclosa– que, mitjançant un aparell que emet impulsos elèctrics a la còclea, fa que la persona hi senti. Des de l'any 2010, les seves mans i les del seu equip han fet possibles 1.110 implantacions. O sigui, han fet possible que infants que neixen sords o amb pèrdua auditiva severa puguin sentir-hi i aspirar a una vida normooient.

Claveria es jubila, però té en marxa altres projectes. Per exemple, n'ha reprès un que la covid va aturar: l'orquestra de dotze infants amb implant coclear, que actuarà el 25 de setembre a l'audiència nacional del Vaticà, amb presència del Papa. Li va escriure per explicar-li el projecte i al pontífex li va agradar molt l'objectiu: empoderar aquests nens i visibilitzar la sordesa i el tractament amb implant coclear.

Té, doncs, una jubilació activa.
Sí, la vida laboral convencional es pot acabar, però si encara tens energia i ganes pots continuar ajudant els altres.

Com veu el pas dels anys i els avenços impressionants que s'han assolit?
Com un privilegi molt gran. Fer que un nen hi senti gràcies a la tecnologia i la medicina és una satisfacció immensa que costa descriure amb paraules.

Al principi, el diagnòstic era molt dur, suposo.

FRANCESC MELCION

La doctora Maria Antònia Claveria es jubila després de gairebé 42 anys.

Duríssim. La sordesa pregona –la més profunda– tenia molt poc tractament. Dir a uns pares que el seu fill és sord i que difícilment podrà parlar i que la intel·ligència se li desenvoluparà d'aquella manera era realment dur. Els audiòfons feien servei, però en la sordesa pregona era insuficient.

Com es rep l'implant coclear?
Amb por. Hi havia molt desconeixement i poca integració de sinèrgies. Vam contactar amb el CREDAC, que des del departament d'Educació dona suport i assistència als nens implantats, i també avui comptem amb

les associacions de famílies, com ACAPPS, que fan una feina importantíssima. No és tan sols la cirurgia, sinó també l'adaptació, la logopèdia... Tot enfocat a l'adquisició del llenguatge i la vida normalitzada de l'infant.

Quina diferència en el moment de poder donar el diagnòstic, oi?
I tant! Poder dir “el vostre fill és sord, però hi ha tractament” és molt emocionant. De nou, un privilegi.

L'Hospital Sant Joan de Déu és un referent.
Sí, des de la sanitat pública només

s'implanten nens aquí. La posada en marxa, el 2010, del cribratge auditiu precoç va ser molt important, i a partir d'aquí la cadena: detecció, diagnòstic, tractament i seguiment.

La detecció precoç és bàsica.
Fonamental. Els mesos, fins i tot els dies, compten. Com més aviat es detecti, més aviat es pot implantar i més aviat es pot començar a avançar. Ah! I aconseguir la bilateralitat! Al principi només podíem implantar una orella i ja estàvem contents, però necessitàvem poder fer les dues.

Quins són els problemes col·laterals de la sordesa?
Sobretot la invisibilitat. És una gran desconeguda, encara massa silenciada i també en certa manera rebutjada. La sordesa infantil és un mur molt important: un cervell preparadíssim per a tot, per rebre tota la informació possible, però que no pot fer-ho.

Hi ha també la part econòmica, oi?
Sí, és una tecnologia privativa, cara. Si no la sufraga la sanitat pública, és complicat accedir-hi. I cal recalcar com en som, a Catalunya, de privilegiats, i com ho hem de cuidar.

Com es millora la visibilitat de la sordesa?
Ensenyant i mirant, fent difusió i demanant més recursos i més investigació. Pensa que hi ha implantats que ja han acabat la carrera universitària. I que toquen un instrument. Ja no t'acontentes amb l'escolarització ordinària, ja hi ha reptes i guanys més avançats.

Quin seria el gran repte?
Gairebé totes les causes de sordesa tenen tractament, però la investigació ha de permetre assolir nous tractaments per a infants que tenen una malformació o absència de nervi auditiu, cosa que els impedeix accedir al tractament amb implant coclear. En aquests casos, hi ha la possibilitat d'implantar al tronc cerebral, però les limitacions del resultat són superiors.

Què ha estat el més gratificant de la seva carrera?
El contacte amb les famílies. Poder-les ajudar en un moment que és de màxima felicitat, el naixement d'un fill, però que es troben amb un problema important. El nen no s'adona de res, els que pateixen són els pares. Ajudar-los és una gran satisfacció. “Ens has fet sentir que érem el més important”. I jo sempre dic: “No us equivoqueu, éreu el més important”.

Per cert, els famosos vídeos de nens que hi senten per primera vegada...
Els apago de seguida. No són la realitat. La gran majoria de nens ploren. I quin plor, significa moltíssim, aquell plor!